

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç tarafından Anayasanın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
13.01.2025

Okan KONURALP

Ankara Milletvekili

Evrensel Gazetesi'nden Eylem Nazlıer'in "Çocuk cezaevleri: İslah etmek için değil, suça itmek için kurmuşlar" başlıklı haberinde çocuk cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin ciddi iddialar yer almıştır. Haberde çocuk cezaevlerine ilişkin; aşırı kalabalık koğuşlar, yetersiz beslenme, çocuklar arası sistematik şiddet, idare gözetiminde gerçekleştiği iddia edilen darp ve kötü muamele, cinsel saldırı iddiaları, şikâyet mekanizmalarının fiilen işlemez hale getirilmesi, kamerasız alanlarda işkence iddiaları ve cezaevi personelinin ihmali ya da bilgisi dâhilinde gerçekleştiği öne sürülen uygulamalar aktarılmaktadır. Bu tablo, çocuk cezaevlerinin koruma ve ıslah değil, travma üretme ve suça sürüklenme mekanizmalarına dönüştüğünü göstermektedir.

Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, İşkenceye Karşı Sözleşme ve Anayasa'nın 17'nci maddesi uyarınca; çocukların özgürlüğünden yoksun bırakıldıkları koşullarda onur kırıcı muameleye maruz bırakılmaması, fiziksel ve ruhsal bütünlüklerinin korunması ve etkili denetim mekanizmalarının işletilmesi devletin açık yükümlülüğüdür.

Bu bağlamda,

- 1- 1 Ocak 2026 itibarıyla çocuk ceza infaz kurumlarında bulunan 4.666 çocuğun, yaş, cinsiyet, tutuklu/hükümlü statüsü, kaldıkları cezaevi türü (kapalı, açık, F tipi vb.) bazında dağılımı nedir?
- 2- Çocuk cezaevlerinde koğuş kapasitesi kaç kişi olarak belirlenmiştir? Bu kapasitenin üzerinde barındırılan çocuk sayısı bulunan cezaevleri hangileridir?

- 3- Maltepe F Tipi Çocuk Cezaevinde 9 kişilik koğuşlarda 20 çocuğun barındırıldığı iddiası doğru mudur? Doğruysa bu uygulama hangi tarihten beri sürmektedir? Dokuz kişilik koğuşlarda 15-20 çocuğun kaldığı iddialarına yönelik Bakanlığınızca başlatılmış bir inceleme ve/veya soruşturma bulunmakta mıdır?
- 4- Suç türlerine, yaş gruplarına ve psikososyal ihtiyaçlara göre ayırım yapılmadan çocukların aynı koğuşlarda tutulduğu iddiaları hakkında Bakanlığınızın bir incelemesi olmuş mudur?
- 5- Çocuk cezaevlerinde yemek porsiyonları, kalori ve besin değerleri hangi standartlara göre belirlenmektedir? Dokuz kişilik yemek miktarının 20 çocuğa verildiği, açlığın sistematik hale geldiği iddialarına yönelik Bakanlığınızın bir inceleme ve/veya soruşturması bulunmakta mıdır?
- 6- Koğuşlarda “mümessil”, “terbiyecisi” veya benzeri fiili hiyerarşik yapılar oluşturulduğu, çocuklar arası şiddetin bu yapılar aracılığıyla sürdürüldüğü iddiaları hakkında herhangi bir idari ya da adli soruşturma başlatılmış mıdır?
- 7- Çocukların “hoş geldin” adı altında toplu darp, taciz ve zorla çalıştırma gibi uygulamalara maruz kaldığına, kamerasız odalarda darp ve işkence yapıldığı, çocukların kelepçelenerek sürüklendiği ve şikâyet edenlerin hedef alındığı yönünde Bakanlığınıza ve ceza infaz kurumu yönetimlerine iletilen şikâyetler bulunmakta mıdır? Varsa bu şikâyetlere ilişkin hangi işlemler yapılmıştır?
- 8- Çocuk cezaevlerinde cinsel saldırı ve cinsel istismar iddialarına ilişkin; kaç başvuru yapılmıştır, kaçında adli süreç başlatılmıştır, kaçında mahkûmiyet kararı verilmiştir?
- 9- Okuma-yazma bilmeyen veya dilekçe yazamayacak durumda olan çocuklar için hukuki yardım ve rehberlik mekanizmaları var mıdır? Bu hizmetlerden yararlanan çocuk sayısı kaçtır?
- 10- Evrensel Gazetesi’nden Eylem Nazlıer’in “Çocuk cezaevleri: Islah etmek için değil, suça itmek için kurmuşlar” başlıklı haberinin ardından, habere konu ceza infaz kurumları ve yöneticilerine yönelik herhangi bir inceleme ve/veya soruşturma başlatılmış mıdır? Habere konu iddialar hakkında Bakanlığınızın attığı adımlar nelerdir?
- 11- Son 5 yılda, çocuk cezaevlerinde yaşanan ağır ihlallere ilişkin; kaç cezaevi yöneticisi hakkında soruşturma başlatılmış, kaç görevden alınmış, kaç infaz koruma memuru açığa alınmıştır?